

VOLČJA SLED 2

Volkovi in živinoreja
v Sloveniji
(na strani 3 in 4)

Glavni rezultati raziskave
odnosa javnosti do volka
(na stran 6)

Volkovom na sledi
(na strani 8 in 9)

SLOWOLF
WWW.VOLKOVI.SI

Kazalo:

Volkovi in živinoreja v Sloveniji	...stran 3
Primeri dobre prakse	...stran 5
Glavni rezultati raziskave odnosa javnosti do volka	...stran 6
Priprava predloga akcijskega načrta upravljanja populacije volka (<i>Canis lupus</i>) v Sloveniji za obdobje 2011-2016	...stran 7
Volkovom na sledi	...stran 8
Analiza naravne plenske baze volka	...stran 10
Mreženje projekta	...stran 11
Napovednik projektnih aktivnosti	...stran 11

VOLK IN ŽIVINOREJA V SLOVENIJI

Visoko število škodnih primerov, predvsem na drobnici, trenutno predstavlja največjo grožnjo dolgoročnemu ohranjanju volka v Sloveniji. Vzroki nastajanja škod ter možnosti njihovega reševanja so različni in zato je preprečevanje škod kompleksna naloga, h kateri smo v projektu pristopili postopoma. Najprej smo analizirali preteklo in obstoječe stanje preprečevanja škod v Sloveniji ter prakse, katerih se poslužujejo tudi drugod po svetu. Nato smo pričeli z izvajanjem demonstracijskih primerov dobrih praks ter informiranjem in izobraževanjem, tako rejcev kot drugih skupin, ki imajo opraviti s to problematiko.

Pašna reja ovac na območju pojavljanja volka v Sloveniji. (Foto: Matej Vidrih)

Škode v Sloveniji

Analiza prostorske razširjenosti škod, ki so nastale v dveh preteklih obdobjih (2003-2005 in 2007-2009), je pokazala, da se le-te pojavljajo predvsem na Kočevskem in Notranjskem, v zadnjem desetletju so se razširile predvsem na območju Primorske. Ena od pomembnejših ugotovitev je, da so škode pogostejše na konkretnih lokacijah pri manjšem številu upravičencev. Tako je le pri 25 rejcih v zadnjih 15 letih nastalo več kot 50 % vseh škod.

Analiza sistemov reje domačih živali na območju prisotnosti volkov kaže, da so trenutno na terenu večinoma v uporabi sistemi pašne reje, ki ne zagotavljajo učinkovitega varovanja živali pred napadi volka. Večina sistemov reje temelji na usmerjanju živali na pašne površine (nadzorovana paša) in zato postavljene elektroograje služijo le temu namenu, ne pa tudi varovanju pred napadi volkov.

Rezultati ekonomske analize so pokazali, da višina odškodnin za živali, ki se jih redi za meso, presega dejanske neposredne stroške napada. Glede na spoznanje, da se večina odškodnin izplača majhnemu številu rejcev, je jasno, da obstoječi sistem izplačevanja odškodnin ne spodbuja aktivnega varovanja drobnice.

Dodatno smo izvedli še raziskavo učinkovitosti odstrela volkov kot ukrepa za zmanjševanje škod, katere rezultati so pokazali, da odstrel nima nobenega vpliva na število škodnih primerov. Te ugotovitve se skladajo z rezultati tujih raziskav.

ROK ČERNE, Zavod za gozdove Slovenije

“Volk mi predstavlja simbol ohranjene narave, katerega obstoj je danes odvisen predvsem od pripravljenosti ljudi na sobivanje s to karizmatično vrsto. V projektu sodelujem, ker menim, da je potrebno konflikte med človekovimi dejavnostmi v prostoru in volkovi v največji možni meri odpraviti, saj bomo le tako omogočili njegov dolgoročni obstoj.”

DIANA ŽELE, Veterinarska fakulteta, UNI LJ

“Na Veterinarski fakulteti v okviru projekta spremljamo zdravstveno stanje volkov v Sloveniji. To je gotovo enkratna priložnost za vpogled v populacijo tudi s tega vidika. O tej vrsti še nimamo veliko podatkov in zato je vsaka žival dragocen vir informacij. Projekt ponuja dobre možnosti medsebojnega sodelovanja in izmenjavo izkušenj tako z domačimi kot tujimi strokovnjaki, hkrati pa upam, da bodo naše skupne ugotovitve služile kot nekakšen temelj nadaljnjim raziskavam te karizmatične vrste.”

Glavnino konfliktov, ki se pri pašni reji domačih živali pojavijo zaradi prisotnosti volkov, je potrebno reševati z novimi ukrepi kmetijske politike in boljšim varovanjem pri reji na prostem.

Priporočeni glavni kmetijski ukrepi za zaščito drobnice na paši pred napadi volkov so:

🐾 Ustrezno tehnično varovanje drobnice (uporaba ustrezno visokih stalnih in začasnih elektroograj) ali/in varovanje s pastirskimi psi.

🐾 Kjer okoljski dejavniki to omogočajo, delna ali popolna preusmeritev reje pašnih živali na takšne vrste, s katerimi rejci niso v večjem konfliktu s prisotnostjo volkov: npr. konji, govedo.

Volkov glavni plen pri nas predstavljata srnjad in jelenjad, redkeje pa pleni tudi domače živali in divje prašiče. (Foto: Miha Krofel)

Uporaba elektroograj

Za učinkovito preprečevanje vstopa volkov na pašnike mora elektroograj izpolnjevati določene zahteve: v celotni elektroograj morajo biti pulzi z najmanj 5.000 voltov napetosti, stalna več-žična elektroograj mora imeti 7-8 žic z manjšim razmikom žic pri tleh, žice morajo biti dobro napete, uporabljene elektromreže morajo biti visoke vsaj 160 cm. Kjer se napadi volkov pogosto pojavljajo, je zelo priporočljivo drobnico zapirati v varno ali nočno ogrado iz visokih elektromrež priključeno na pašni aparat.

Uporaba pastirskih psov

Za varovanje drobnice pred napadi volka se poleg elektroograj priporoča uporaba pastirskih psov. Pastirske pse uvedemo v trop drobnice že pri osmih tednih in jih kasneje nikoli ne ločimo od nje. Tako lahko z ovcami, kozami in drugimi živalmi vzpostavijo odnos zaupanja, postanejo do njih pozorni in zaščitniški. Ključno za to, da bo pes dobro opravljal vlogo varuha je, da izberemo rodovniškega psa preverjene pastirske pasme, ki ima manj izražen plenilski nagon ter sledimo navodilom za pravilno vzgojo.

Pravilno uporabo elektroograj in pastirskih psov, s katero se lahko uspešno preprečuje napade volkov, smo predstavili v dveh brošurah, ki jih bomo v naslednjih dveh letih razdelili kmetijskim svetovalcem in rejcem drobnice na območju pojavljanja volka.

Povzeto po:
 Černe R., Jerina K., Jonozovič M., Kavčič I., Stergar M., Marenče M., Potočnik H. (2010): Škode od volkov v Sloveniji, Analiza v okviru projekta Life+ SloWolf Akcija A4.
 Emeršič M., Zahariš K. (2011): Pastirski psi-varuhi črede. (SloWolf brošura)
 Krofel M., Černe R., Jerina K. (2011): Učinkovitost odstrela volkov (*Canis lupus*) kot ukrepa za zmanjševanje škode na domačih živalih. Zbornik gozdarstva in lesarstva 95: 11-22.
 Udovc A., Vidrih M., Kalin S. (2011): Analiza obstoječih sistemov kmetovanja na območju pojavljanja volka. (SloWolf poročilo)
 Vidrih M., Vidrih T. (2011): Elektroograje – učinkovito varovanje pašnih živali pred napadi volkov. (SloWolf brošura)

PRIMERI DOBRE PRAKSE

Na območju pojavljanja volka smo izbrali nekaj rejcev drobnice, pri katerih bomo z uporabo učinkovitih varovalnih ukrepov izboljšali varovanje drobnice pred napadi volkov. Donirali smo komplete za postavitev nočnih ali varnih ograd, ki so sestavljeni iz 170 cm visokih elektromrež, pašnega aparata in ozemljitve pašnega aparata. Do decembra 2011 smo ob dodatni pomoči Zavoda za gozdove Slovenije z varovalnimi kompleti opremili že pet pašnikov. Zanimanim rejcem smo donirali tudi pet pastirskih psov, dva tornjaka in tri kraševce. Rejci, ki so prejeli donirano opremo in pse, so se zavezali, da bodo pripomočke/pomočnike ustrezno uporabljali in tako bo lahko v prihodnje tak način varovanja služil kot primer dobre kmetijske prakse.

Psičko Jopo (pasma kraševce) smo donirali v okolico Kočevja. Rejcem, ki so prejeli pse, nudimo podporo in osebno svetovanje o ustrezni vzgoji psov v sodelovanju z Društvom ljubiteljev in vzrediteljev kraških ovčarjev Slovenije. (Foto: Mojca Emeršič)

Psička Ula (pasma tornjak) ob svojem prvem stiku z ovco pri novih lastnikih v Košani. Zelo pomembno je, da psa že kot mladiča umestimo k čredi, saj je takrat najbolj dojemljiv za povezovanje z ovcami. (Foto: Irena Kavčič)

Člana projektne skupine, Rok in Irena, na terenu pri prvem postavljanju elektromreže na pašniku izbranem za izvajanje akcije primerov dobrih praks. (Foto: Matej Vidrih)

Rejcu prvič demonstriramo kako pravilno postaviti in vzdrževati elektromrežo na pašniku, ki jo bo uporabljal za varno ogrado in jo bo v prihodnosti prestavljal sam. (Foto: Matej Vidrih)

GLAVNI REZULTATI RAZISKAVE ODNOSA JAVNOSTI DO VOLKA

(foto: Miha Krofel)

V anketni raziskavi odnosa interesnih skupin in splošne javnosti do volka je sodelovalo 1.294 prebivalcev z območja stalne in občasne prisotnosti volka v Sloveniji. Lovci so volku najbolj naklonjeni in v primerjavi s splošno javnostjo ter rejci drobnice bolje poznajo življenje in biologijo volkov. Polovica vseh anketiranih lovcev je pripravljena sodelovati pri projektih varstva in upravljanja z velikimi zvermi v Sloveniji. Tudi v splošnem smo Slovenci volkovom naklonjeni, tako na območjih, kjer je volk stalno prisoten, kot tudi tam,

kjer se pojavlja le občasno. Odklonilen odnos do volka imajo le rejci drobnice, katerim volk z napadi na domače živali povzroča škodo. Odklonilen odnos verjetno izhaja iz strahu pred morebitno izgubo in škodo na domačih živalih ali iz slabšega poznavanja življenja in biologije volka.

Povzeto po: Marinko U., Majič Skrbinšek A. (2011): Raziskava odnosa rejcev drobnice, lovcev in širše javnosti do volka in upravljanja z njimi. Končno poročilo akcije A.6 projekta LIFE+ SloWolf.

HUBERT POTOČNIK,

Odd. za biologijo, Biotehniška fakulteta, UNI LJ

”Volk je zame še ena izmed izjemnih stvaritev Narave, ki se je v evoluciji razvila do perfekcionizma. Občudujem njegov izjemen občutek za ocenjevanje dogajanja v okolju in sodelovanje v skupini. To mu zagotavlja preživetje zlasti v času, ko zemlji “vladamo” ljudje. Projekt je predvsem priložnost za izboljšanje odnosa naše družbe, ki bo omogočilo soobstoj volka in človeka. Vesel sem, da lahko s sodelovanjem prispevam svoj delež pri tem.”

URŠA MARINKO,

Odd. za biologijo, Biotehniška fakulteta, UNI LJ

”Volk mi predstavlja simbol moči in neukrotljive narave, kar v svetu, ki ga vodi človek, mnogokrat predstavlja precejšen izziv. Ob znanju, ki ga imamo danes, vemo da njegov obstoj vpliva na marsikateri del družbe - politični, socio-ekonomski, kot tudi čustveni. Delo na projektu mi predvsem vliva upanje, saj tako kompleksno problematiko varstva volkov skozi sodelovanje strokovnjakov naravoslovne in družboslovne smeri obravnavamo celostno.”

PRIPRAVA PREDLOGA AKCIJSKEGA NAČRTA UPRAVLJANJA POPULACIJE VOLKA (*Canis lupus*) V SLOVENIJI ZA OBDOBJE 2011-2016

Delo v manjših skupinah na četrti delavnici za pripravo predloga akcijskega načrta februarja 2011. (Foto: Miha Krofel)

Delavnice

Izpeljali smo serijo petih delavnic, kamor smo povabili predstavnike vladnih in nevladnih organizacij, ki zastopajo interesne skupine, ki so z varstvom volkov v Sloveniji povezane. Na delavnicah smo preko participativnega pristopa z vključevanjem mnenj vseh interesnih skupin najprej opredelili grožnje in izzive pri upravljanju z volkovi pri nas. Eno od delavnic smo posvetili izključno problematiki škod na domačih živalih zaradi napadov volkov, kamor smo dodatno povabili predstavnike rejcev z območja pojavljanja volka. Delo na delavnicah smo zaključili z iskanjem najbolj učinkovitih in dolgoročnih rešitev za izboljšanje sobivanja volkov in ljudi ter za zagotavljanje dolgoročnega obstoja volkov pri nas.

Priprava vsebine

Znotraj projektne skupine SloWolf je pri pripravi vsebine predloga sodelovalo dvanajst članov, dodatno so bili vključeni še trije sodelavci iz Odd. za gozdarstvo (BF, UNI LJ) in ZGS. Pri pripravi vsebine smo izhajali iz rezultatov delavnic in strokovnega znanja. Predlog akcijskega načrta je sestavljen iz načrta aktivnosti za upravljanje populacije volka, ki je razdeljen na posamezna področja in vključuje seznam konkretnih ukrepov z navedenimi izvajalci, financirji in izvedbenimi roki. V prilogi se nahajajo strokovne podlage, ki vključujejo opis biologije volka, stanja populacije volka v Sloveniji, pregled glavnih dejavnikov, ki vplivajo na njihovo varovanje ter predpisov in stanja populacije v sosednjih državah.

Oddaja predloga na Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) RS

Predlog akcijskega načrta je pripravljen in projektna skupina SloWolf ga je 1. oktobra 2011 oddala na MOP. Naslednji korak je, da MOP, po pregledu in usklajevanju, akcijski načrt sprejme in prične izvajati predlagane ukrepe.

VOLKOVOM NA SLEDI

Novе tehnologije, kot je GPS telemetrija, nam omogočajo, da spremljamo gibanje tudi tako skrivnih živali kot je volk. Volkove opremimo z GPS-GSM ovratnicami, ki nam v vseh letnih časih omogočajo spoznavanje življenja volkov. V letih 2010 in 2011 smo na Notranjskem, Primorskem in Kočevskem z ovratnicami opremili štiri volkove.

Posebne ovratnice so sestavljene iz GPS sprejemnika, ki preko satelitskega signala določi natančno lokacijo živali. Del ovratnice deluje kot mobilni telefon, ki zabeleži lokacijo po GSM signalu pošlje v obliki SMS sporočila do raziskovalcev. Najtežji del ovratnice sestavlja baterijski vložek, ki določa življensko dobo delovanja ovratnice. Ovratnice, ki jih uporabljamo v projektu SloWolf delujejo približno eno leto. Ko ovratnica preneha delovati, poseben sistem na ovratnici omogoči, da le-ta samodejno odpade in da jo lahko preko radijskega signala najdemo, ter po menjavi baterije ponovno uporabimo.

VOLK BRIN

Odlavljen in z rumeno-črno ovratnico opremljen 13. aprila 2010.

Telesna masa: 37,9 kg, dolžina glave in trupa: 120 cm, starost: 3 leta.

Član tropa »Slavnik«

Brin se je gibal na območju Slavnika, Kozinskega krasa, Podgorskega krasa, v dolini Glinščiće, po Kraškem robu in po Čičeriji na Hrvaškem. V drugi polovici oktobra 2010 je bil odstreljen v okviru izrednega odstrela volkov, tako da se je njegova zgodba takrat zaključila.

Volk Brin odlovljen na območju Slavnika leta 2010. (Foto: Miha Krofel)

Pritrščevanje ovratnice volku Vojku na terenu. (Foto: Miha Krofel)

VOLK VOJKO

Odlavljen in s svetlo zeleno ovratnico opremljen 6. maja 2011.

Telesna masa: 39,5 kg, dolžina glave in trupa: 128,5 cm, starost: 6 let.

Član tropa »Vremščica«

Vojko se je gibal na območju Vremščice, Brkinov, Nanosa, Hrušice, Pivke, Kozine, Divače in Senožeč. Velikokrat je prečkal avtocesto Razdrto-Kozina. Pod Nanosom smo našli tudi mladiče njegovega tropa. Konec septembra je signal iz ovratnice izginil. Kaj se je zgodilo z Vojkom zaenkrat ni znano.

Volk Slavc tik pred prebujanjem iz kratkotrajne anestezije. (Foto: Hubert Potočnik)

VOLK SLAVC

Odlavljen in z rjavo ovratnico opremljen 17. julija 2011. Telesna masa: 40 kg, dolžina glave in trupa: 120 cm, starost: 2 leti.

Član tropa »Slavnik«.

Slavcu in njegovemu tropu lahko rečemo kar »mednarodni volkovi«, saj so v času spremljanja živeli tako v Sloveniji, kot na sosednjem Hrvaškem, nekajkrat pa so pokukali tudi čez Italijansko mejo. Večino časa se je Slavc gibal na enakem območju kot volk Brin, saj pripadata istemu tropu. Mladiči Slavčevega tropa so bili najverjetneje skoteni na slovensko-hrvaški meji, kjer se je veliko časa zadrževal tekom poletja.

Volka Luko smo opremili s svetlo modro ovratnico. (Foto: Miha Krofel)

VOLK LUKA

Odlavljen in s svetlo modro ovratnico opremljen 27. avgusta 2011.

Telesna masa: 26 kg, dolžina glave in trupa: 108 cm, starost: dobro leto.

Član tropa »Gotenica«.

Luka se s svojim tropom giba na območju Kočevske, od Kolpe preko Kočevske Reke, Stojne, Goteniške, Velike in Travnne gore do Blok in Racne gore. Glede na njegovo starost pričakujemo, da se bo kmalu osamosvojil in se odpravil iskat samico in lasten teritorij.

LEGENDA:

- Brin: april-oktober 2010, trop Slavnik
- Slavc: julij-december 2011 (še spremljamo), trop Slavnik
- Vojko: maj-september 2011, trop Vremščica
- Luka: julij-december 2011 (še spremljamo), trop Gotenica

Na karti so z različnimi barvami označena območja, kjer so se gibal volkovi v času, ko so bili opremljeni z ovratnico v okviru projekta SloWolf.

Območja označena s sivo barvo pa prikazujejo območja gibanja volkov iz drugih tropov, ki so bili spremljani v preteklosti v okviru drugih projektov v Sloveniji in na Hrvaškem.

Karto pripravil: Miha Krofel. Viri podatkov: Odd. za biologijo, Biot. fakulteta UNI LJ in Veterinarska fakulteta Univerze v Zagrebu.

ANALIZA NARAVNE PLENSKE BAZE VOLKA

Dve in več let stare košute predstavljajo največji delež naravnega plena volkov. (foto: Miha Krofel)

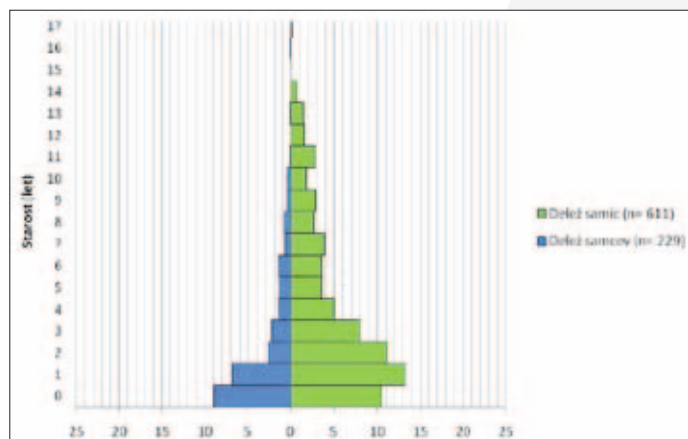
Kot smo napovedali v prejšnji številki glasila, smo tekom projekta do danes že uspeli pridobiti nove podatke o prehrani volkov. Prav tako pa smo izvedli raziskavo za oceno prehranskih potreb volkov v Sloveniji, ter organizirali delavnico za pripravo priporočil za upravljanje z veliko rastlinojedo divjadjo, ki je glavni naravni plen volkov.

🐾 V 30 pregledanih volčjih iztrebkih z območja Dinaridov smo našli največ ostankov uplenjene srnjadi in jelenjadi (85 % zaužite biomase), sledijo domače živali (10 %) in mladiči divjega prašiča (5 %).

🐾 Primerjava spolne in starostne sestave odstreljene jelenjadi v obdobju 2005-2008 in od volkov uplenjene (najdene) jelenjadi v obdobju 1976-2002 kaže, da največji delež odstreljene divjadi predstavljajo živali iz predreproduktivnega dela populacije, medtem ko volkovi uplenijo visok delež reproduktivnih samic.

🐾 Pri upravljanju s plenskimi vrstami na območju volka je potrebno upoštevati prisotnost naravnih plenilcev in ustrezno načrtovati odvzem, ki bo zagotovil primerno številčnost, strukturo in ohranil ustrezne gostote populacije parkljarjev.

🐾 Ustrezno upravljanje s plenskimi vrstami zagotovi zadostno prehransko bazo za volkove in hkrati dovolj lovno zanimivih kategorij divjadi ter manjše število škod na domačih živalih, kar pozitivno vpliva na odnos ključnih interesnih skupin do volka in pripomore k boljšemu sobivanju.

Spolna in starostna sestava od volkov uplenjene (najdene) jelenjadi v notranjskem lovsko gojitvenem območju v obdobju 1976-2002 (n=840) (povzeto po Adamič in sod., 2004).

Povzeto po:
Kavčič, I., Jerina, K., Stergar, M., Potočnik, H., Krofel, M. (2011): Ocena prehranskih potreb volkov v Sloveniji in analiza populacijskih modelov plenskih vrst s priporočili za njihovo upravljanje. Poročilo akcije A.3 projekta LIFE+ SloWolf.
Jerina, K., Majič Skrbinšek, A. (Ur.) (2011): Posvetovanje in delavnica: Upravljanje velike rastlinojede divjadi ob upoštevanju njenih vplivov na gozdni prostor, potreb velikih plenilcev in pomena za lovstvo. Zbornik povzetkov in prispevkov.

MREŽENJE PROJEKTA

Pri izvajanju projektnih aktivnosti na različnih področjih sodelujemo z drugimi organizacijami:

- Stokovno pomoč pri doniranju pastirskih psov nam nudi Društvo vzrediteljev in ljubiteljev kraških ovčarjev Slovenije.
- O aktivnostih projekta redno obveščamo lovce z objavami v reviji Lovec, Lovske zveze Slovenije.
- Projekt smo predstavili na stojnici na sejmu Lov v Gornji Radgoni ter na izobraževalno-ozaveščevalni razstavi »Biotska raznovrstnost – V tem smo skupaj« v Ljubljani.
- Svoje aktivnosti smo predstavili tudi v Triglavskem Narodnem Parku.
- Prepoznavnost projektne internetne strani smo poskušali povečati s sodelovanjem v medijski kampanji »Ohranimo slovenskega volka«.
- Aktivnost vključevanja prostovoljcev v zimsko sledenje volkov v snegu smo vključili na portal prostovoljec.si.
- Pri izdelavi interaktivnega »Wolf monitoring portala« sodelujemo z Geodetskim inštitutom Slovenije.
- Sodelovanje s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije pri izobraževalnih dogodkih za kmetijske svetovalce.

Napovednik projektnih dogodkov:

Zima 2011 – 2012: Zimsko sledenje volkov ob pomoči prostovoljcev, organizira društvo Dinaricum, več na www.volkovi.si.

Julij-Avgust 2012: Popisovanje volkov z izzivanjem oglašanja, organizirata Oddelek za biologijo, BF, UNI LJ in Društvo Dinaricum.

Oktober 2012: Pripravljeno Poročilo s priporočili za upravljanje s populacijo plenskih vrst z upoštevanjem prehranskih potreb volkov.

Oktober 2012: Pripravljeno Poročilo spremljanja učinkovitosti zaščitnih ukrepov za preprečevanje škod zaradi napadov volkov.

Oktober 2011: Pripravljeno Poročilo raziskave prehranskih potreb volka v Sloveniji. Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, BF, UNI LJ.

December 2012: Izide tretja številka projektne glasila Volčja sled!

Partnerji projekta so Univerza v Ljubljani, Zavod za gozdove Slovenije in društvo Dinaricum

Projekt **Varstvo in spremljanje varstvenega statusa populacije volka (*Canis lupus*) v Sloveniji** spada v področje **LIFE+ Narava in Biotska raznovrstnost**. LIFE je finančni instrument EU, ki podpira projekte ohranjanja okolja in narave v državah EU in ponekod v državah, ki v EU vstopajo, kakor tudi v nekaterih sosednjih državah.

POLNI NASLOV: Varstvo in spremljanje varstvenega statusa populacije volka (*Canis lupus*) v Sloveniji

AKRONIM: SloWolf

TRAJANJE: 4 leta, od 01.01.2010 do 31.12.2013

PRIJAVITELJ: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo

PARTNERJI: Univerza v Ljubljani, Zavod za gozdove Slovenije, društvo Dinaricum

SKUPNA VREDNOST: 1.017.773,00 €

SOFINANCERJI: Evropska komisija (70,92%), Ministrstvo za okolje in prostor RS, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS

INTERNETNA STRAN: www.volkovi.si

SLOWOLF

WWW.VOLKOVI.SI

Urednica: Anamarija Žagar

E-mail: anamarija.zagar@gmail.si

Strokovni pregled besedila: Maja Jelenčič, Rok Černe, Klemen Jerina, Irena Kavčič, Miha Krofel, Aleksandra Majič Skrbinšek, Urša Marinko, Nina Ražen, Matija Stergar in Matej Vidrih.

Ljubljana, december 2011

Izdajatelj in založnik:

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta,
Oddelek za biologijo

ISBN: 978-961-6822-12-1

Grafično oblikovanje in prelom: Andrea Bardi

Fotografija na naslovnici: Miha Krofel

Naklada: 700 izvodov

Tisk: Trajanus d.o.o.

Izvod je brezplačen

Tiskano na recikliran papir

